

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ W DYDNI

Wychowanie - „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”

(art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe)

1. Wstęp.

Program wychowawczo – profilaktyczny obejmuje ogół działań zapobiegawczych niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się dzieci i młodzieży oraz całokształt świadomych, zamierzonych i specyficznych działań osób (wychowawców), których celem jest osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości jednostki (wychowanka).

Program zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, wspomaganie i umożliwianie wszechstronnego rozwoju wychowanków, co jest jednym z najważniejszych zadań wychowawczych. Program stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, wychowawców klas i nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego, samorządów uczniowskich, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły. Realizacja zadań programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych skierowanych do uczniów Szkoły.

Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (czyli profilaktyka I stopnia), aczkolwiek korzystniej jest dla wychowanków realizować je w kontekście działań wychowawczych (np. nauka pływania może być prowadzona w kontekście rozwijania zdrowego, aktywnego stylu życia – czyli w obrębie wychowania; lub też w kontekście przeciwdziałania zagrożeniom, zapobiegania utonięciom – czyli w obrębie profilaktyki).

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe precyzyjnie podkreśla, że:

„Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki...”.

Warto więc w tym miejscu przypomnieć podstawowe wartości chrześcijańskie, których wykładnia znalazła się w 2002 roku w przesłaniu św. Jana Pawła II skierowanym do uczestników Europejskiego Kongresu Naukowego pod hasłem „Ku konstytucji europejskiej?1” Papież wymienił tam następujące wartości: godność osoby ludzkiej; świętość życia ludzkiego; centralną rolę rodziny opartej na małżeństwie; wykształcenie; wolność myśli i słowa; wolność głoszenia własnych poglądów; wolność wyznawania religii; ochronę prawną jednostek i grup; współpracę wszystkich na rzecz wspólnego dobra; pracę pojmowaną jako dobro osobiste i społeczne oraz władzę polityczną pojmowaną jako służba, podporządkowaną prawu i rozumowi, a ograniczoną przez prawa osoby i narodów.

2. Prawne podstawy programu.

Wykaz aktów prawnych zobowiązujących szkołę do prowadzenia działań profilaktycznych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r., poz. 1249)

3. Diagnoza problemów występujących w naszej szkole.

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia wnioski z przeprowadzonej diagnozy potrzeb wychowawczych i środowiskowych społeczności szkolnej oraz dotychczasowej działalności wychowawczo – edukacyjnej szkoły i opiera się na następujących podstawach:

- analiza wychowawczych i profilaktycznych sukcesów szkoły. Odnotowujemy wówczas: pozytywne zmiany w postawach, wiedzy i zachowaniach uczniów (np. konstruktywne więzi rówieśnicze, przeciwstawianie się przemocy, pomoc rówieśnicza itp.); angażowanie się uczniów w działania prospołeczne i alternatywne dla zjawisk patologicznych (np. włączanie się w wolontariat, rozwijanie zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych, angażowanie się do pracy w samorządzie szkolnym itp.); pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym uczniów (np. poprawa wyników, wysoka frekwencja, reprezentowanie szkoły w zawodach i olimpiadach itp.).
- porażkach szkoły w sferze wychowania i profilaktyki. Rozważamy wówczas przypadki naruszenia dyscypliny szkolnej,

wskaźniki zachowań dysfunkcyjnych w środowisku szkolnym i poza nim (np. spożywanie substancji psychoaktywnych, przemoc i agresja rówieśnicza, nadużywanie Internetu, itp.).

–refleksja dotycząca skutecznych i nieskutecznych metod wychowawczych oraz działań wychowawczych. Analiza ta powinna przynieść cztery rodzaje korzyści, gdyż:

- pozwoli zidentyfikować metody oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych;
- pomoże ocenić, jakie inicjatywy w sferze wychowania i profilaktyki okazują się skuteczne w danej szkole, jakie się nie sprawdzają;
- da szansę na wzmocnienie skutecznych oddziaływań i eliminację nieskutecznych;
- pozwoli otworzyć się na poszukiwanie bardziej skutecznych metod pracy z dziećmi i młodzieżą.

– oszacowanie potrzeb rozwojowych nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki. Identyfikacja potrzeb rozwojowych pracowników placówki i zapotrzebowania środowiska szkolnego na działania edukacyjne związane z tymi obszarami pozwoli na:

- wzmocnienie autorytetu nauczyciela poprzez zbudowanie osobistej siły i kompetencji;
- dostosowanie tematyki szkoleń do zapotrzebowania środowiska szkolnego (potrzeby rozwojowe uczniów i ich problemy); dostarczy wiedzy dyrektorowi o potrzebach szkoleniowych pracowników.

- źródła zewnętrznego wsparcia w wychowaniu i profilaktyce. Szkoła nie jest samotną wyspą i poszukuje wsparcia i pomocy na zewnątrz. Naturalnymi partnerami instytucjonalnymi szkoły są:

- poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- ośrodki doskonalenia nauczycieli;
- biblioteki publiczne;
- organizacje pozarządowe;
- uczelnie itp.

W dokonywaniu analiz okazały się pomocne wszystkie dokumenty szkolne o charakterze statystycznym (e- Dziennik, dziennik pracy pedagoga, psychologa szkolnego, dokumentacja dyrektora szkoły), diagnozy szkolne i klasowe (opracowania wychowawcy klasy) oraz dokumentacja lub opis indywidualnych zachowań uczniów.

4. Sylwetka absolwenta

Uczeń kończący Szkołę Podstawowa w Dydni to:

- Dobrze wykształcony i otwarty na wiedzę;
- Odpowiedzialny i świadomy obywatel, który rozumie i troszczy się o wspólne dobro;
- Odznaczający się tolerancją, aktywnością, uczciwością i empatią;
- Prowadzący zdrowy styl życia;
- Posiadający takie umiejętności interpersonalne jak:
 - współpraca z innymi,
 - komunikatywność,
 - życzliwość,
 - otwartość na potrzeby innych.

Godnie reprezentujący Ojczyznę, rodzinę oraz tradycje szkolne związane z postacią Patronki Szkoły.

5. Kalendarz imprez szkolnych

Lp.	Rodzaj wydarzenia	Wartości	Realizacja: Sytuacje, zadania	Podmioty odpowiedzialne	Oczekiwane efekty
1.	Inauguracja nowego roku szkolnego.	Godność, szacunek, otwartość	- udział we Mszy Św. - spotkanie w sali gimnastycznej - spotkanie z wychowawcami klas	Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy klas	Uczeń: - godnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych; - zakłada odświętny strój adekwatny do sytuacji
2.	Rocznica wybuchu II wojny światowej „Dni Katyńskie”	Patriotyzm, szacunek dla bohaterów, poszanowanie tradycji	okolicznościowa akademia szkolna,	Nauczyciele historii	Uczeń: - godnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych; - pamięta o odległej przeszłości; - wyraża szacunek dla tradycji narodowej; - docenia wartość pokoju. - zakłada odświętny strój w adekwatnych sytuacjach
3.	Sprzątanie Świata	Dbłość o środowisko, pracowitość, czystość, praca dla społeczeństwa	- okolicznościowy apel - porządkowanie okolicy zgodnie z opracowanym harmonogramem	Nauczyciele przyrody, biologii, wychowawcy klas	Uczeń: - przejawia życzliwy stosunek do przyrody i szacunek dla praw natury - dba o najbliższe otoczenie, szanuje zieleń wokół siebie, zachowuje porządek, segreguje śmieci, rozumie pojęcie ekologii.
4.	Dzień Papieski	wolność, pokój, tolerancja, sprawiedliwość, równość społeczna, przebaczenie, wyrzeczenie, jałmużna, poszanowanie	okolicznościowy apel - rajd ZHP	Nauczyciele religii, opiekunowie drużyny harcerskiej	Uczeń: - pamięta o św. Janie Pawle II; - wyraża szacunek dla życia i działalności papieża Polaka; - docenia wartość pokoju, miłości, szacunku, pokory, wiary.

		prawdy, dobroć			
5.	DEN Pasowanie i ślubowanie uczniów	Wiedza, autorytet, prawda, służba, praca, godność nauczyciela, wdzięczność, uprzejmość	- akademia szkolna, spotkanie z zasłużonymi nauczycielami Zadanie- wyrazić szacunek, dla nauczycieli i dla innych pracowników szkoły	- Rada Rodziców, samorząd szkolny, samorządy klasowe	Uczeń: wyraża wdzięczność, wyraża empatię, prezentuje godne zachowanie w czasie uroczystości, wyraża szacunek dla nauczycieli; - zakłada odświętny strój w adekwatnych sytuacjach
6.	Tydzień Języków Obcych	braterstwo między narodami, tolerancja, dobre obyczaje, koleżeństwo, współpraca,	- przedstawienie - konkursy	nauczyciele języków obcych	Uczeń: - potrafi razem z innymi przygotować i przeprowadzić imprezę szkolną, konkurs, akcję, - radzi sobie z napotkanymi problemami, - potrafi ocenić swój udział w realizacji zadania
7.	Akcja "Świąteczko dla Dydni i Łyczakowa	Ojczyzna, naród, Kościół, patriotyzm, niepodległość, praworządność, tradycja narodowa, godność człowieka, wolność, pokój, szacunek	zbiórka zniczy i pieniędzy na znicze, plakat	opiekunowie drużyny harcerskiej	Uczeń: - potrafi razem z innymi przygotować i przeprowadzić akcję, - radzi sobie z napotkanymi problemami, - potrafi ocenić swój udział w realizacji zadania
8.	Rocznica Odzyskania Niepodległości	Ojczyzna, naród, wolność, pokój, prawa człowieka	Akademia, konkurs wiedzy	Dyrektor szkoły, nauczyciele historii, wychowawcy klas, Samorząd Szkolny, RR	Uczeń: -godnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych; -pamięta o odległej przeszłości; - wyraża szacunek dla tradycji narodowej; - docenia wartość pokoju. - zakłada odświętny strój w adekwatnych sytuacjach

9.	Dzień Tolerancji/Patrioty	Tolerancja, szacunek, zrozumienie, patriotyzm	- prezentacja - plakaty	SU	Uczeń: - umie współżyć w grupie - szanuje przekonania, poglądy i zachowania innych
10.	Andrzejki	Tradycje, samodzielność, odpowiedzialność, koleżeństwo, współpraca, dyskrecja	-wieczór wróżb, -dyskoteka -wieczór wróżb, -dyskoteka,	Wychowawcy klas, samorząd szkolny	Uczeń: - potrafi razem z innymi przygotować i przeprowadzić imprezę szkolną, konkurs, akcję, - radzi sobie z napotkanymi problemami, - potrafi ocenić swój udział w realizacji zadania
11.	Mikołajki	Tradycja, samodzielność, odpowiedzialność, koleżeństwo, współpraca, dyskrecja, hojność, jałmużna, szczodrość, udzielanie pomocy innym ludziom	-uroczyste powitanie Mikołaja, przygotowanie i wręczenie prezentów	Wychowawcy klas, samorząd szkolny, Rada Rodziców	Uczeń: - potrafi się dzielić, - sprawia radość innym
12.	Wigilia szkolna Przekazanie Betlejemskiego Światła Pokoju	Poszanowanie tradycji, dobre obyczaje, szczęście, wiara, zbawienie, nadanie życiu sensu, życie rodzinne, szczęście osobiste, zasady savoir-vivre	Szkolne spotkania wigilijne	Wychowawcy klas, opiekunowie drużyny harcerskiej	Uczeń: - potrafi razem z innymi przygotować i przeprowadzić imprezę klasową, - radzi sobie z napotkanymi problemami, - potrafi ocenić swój udział w realizacji zadania
13.	Kolędnicy Misyjni	Udzielanie pomocy innym ludziom, praca dla społeczeństwa	Zbiórka funduszy na rzecz pomocy dzieciom w krajach misyjnych	Opiekunowie Szkolnego Koła Caritas	Uczeń: - potrafi się dzielić, - sprawia radość innym - dostrzega potrzebujących

14.	Zabawa karnawałowa	samodzielność, odpowiedzialność, koleżeństwo, współpraca, radość, zadowolenie	- konkurs na najciekawszy strój karnawałowy, - zabawa karnawałowa	Wychowawcy klas, samorząd szkolny, RR	Uczeń: - potrafi razem z innymi przygotować i przeprowadzić imprezę szkolną, konkurs, - radzi sobie z napotkanymi problemami, - potrafi ocenić swój udział w realizacji zadania
15.	Dzień Babci i Dziadka	rodzina, szczęście rodzinne, dom, wspólnota, szacunek, poszanowanie życia, pokora, przebaczenie	- uroczysta akademia, - spotkanie z babciami i dziadkami	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczeń - wykazuje poszanowanie, szacunek, miłość i wdzięczność swoim dziadkom
16.	Walentynki	szczęście osobiste, miłość, tradycja, samodzielność, odpowiedzialność, koleżeństwo, współpraca, dyskrecja,	- pocztą walentynkową, - przedstawienie	samorząd szkolny	Uczeń: - potrafi razem z innymi przygotować i przeprowadzić imprezę szkolną, konkurs, akcję, - radzi sobie z napotkanymi problemami, - potrafi ocenić swój udział w realizacji zadania
17.	Dzień Kobiet	dobry obyczaj, szacunek, miłość,	- okolicznościowa część	Samorząd szkolny, Panowie, chłopcy	Uczeń: - potrafi zaprezentować się przed szeroką publicznością, wyzbywa się tremy
18.	Dzień Ziemi	Dbłość o środowisko, pracowitość, czystość, praca dla społeczeństwa, wartości geograficzno-klimatyczne	- apel tematyczny, - konkurs ekologiczny	Nauczyciele przyrody i biologii	Uczeń: - przejawia życzliwy stosunek do przyrody i szacunek dla praw natury - dba o najbliższe otoczenie, szanuje zieleń wokół siebie, dba o zwierzęta
19.	Rocznica uchwalenia	Ojczyzna, naród, wolność, pokój, prawa	- uroczysta akademia	Nauczyciele	Uczeń:

	Konstytucji 3 maja	człowieka		historii i muzyki	-godnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych; -pamięta o odległej przeszłości; - wyraża szacunek dla tradycji narodowej; -zna hymn narodowy - zakłada odświętny strój adekwatny do sytuacji
20.	Dzień Rodziny	rodzina, szczęście rodzinne, dom, wspólnota, szacunek, poszanowanie życia, pokora, przebaczenie	-uroczysta akademія, - poczęstunek	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczeń - wykazuje poszanowanie, szacunek, miłość i wdzięczność swoim rodzicom, rodzeństwu
21.	Dzień Sportu	Wytrwałość, systematyczność, pracowitość, współpraca, koleżeństwo	-rozgrywki sportowe	Nauczyciele wychowania fizycznego	Uczeń: -potrafi współdziałać w grupie - zna zasady fair play - właściwie zachowuje się podczas imprez sportowych
22.	Święto Patrona Szkoły Podstawowej	Honor, uczciwość, miłość, szacunek, pracowitość, tolerancja, miłość bliźniego, prawda, wierność, poczucie odpowiedzialności, poszanowanie prawdy, dobroć, pokora, skromność	-udział we Mszy Św., -uroczysta akademія	Dyrektor szkoły, nauczyciele i wychowawcy klas szkoły podstawowej	Uczeń: -godnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych; -czerpie wzory zachowań od swojego patrona - wyraża szacunek dla postaci patronki -zna hymn szkoły - zakłada odświętny strój adekwatny do sytuacji
24.	Zakończenie roku szkolnego	Godność, szacunek, otwartość, odpowiedzialność,	-udział we Mszy Św., -uroczysta akademія, -spotkanie z wychowawcami klas	Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy klas	Uczeń: -godnie zachowuje się podczas uroczystości szkolnych; - wyraża wdzięczność za wychowanie i nauczanie - zakłada odświętny strój adekwatny do sytuacji

6. Wychowanie i profilaktyka w poszczególnych klasach

6.1 Program wychowawczo – profilaktyczny klas I – III

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;

	zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; współpraca z organizacjami szkolnymi i pozaszkolnymi; rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedziania się; kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;

	kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. poznanie sylwetki świętej Królowej Jadwigi;
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

6.2 Program wychowawczo – profilaktyczny klas IV – VIII

OBSZARY	ZADANIA				
	KL.IV	KL.V	KL.VI	KL.VII	KL.VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	i zdrowego stylu życia.	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.		w okresie dojrzewania.	Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.	Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.
	Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.	Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).	Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).	Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.	
	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.	Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.	Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.	Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	
	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.	Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.		Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
	Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych				

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Poszerzenie wiedzy na temat Patronki Świętej Królowej Jadwigi. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. Spotkania integracyjne: Dzień Babci i Dziadka, Święto Rodziny.	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
--	--	---	---	---	---

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	
---	--	--	--	---	--

		komputera i internetu.	do osób poznanych w sieci.		
--	--	------------------------	----------------------------	--	--

6.3 Program wychowawczo-profilaktyczny klasy

Program wychowawczy klasy szkolnej tworzyć powinny następujące podsystemy:

- ważne wydarzenia w życiu klasy;
- tematyka godzin z wychowawcą;
- programy wychowawcze poszczególnych przedmiotów;
- program o wąskim spektrum aksjologicznym – decydujący o tożsamości klasy, np. wychowanie do prawdy, odpowiedzialności, poszanowania godności, etc.

O „życiu wewnętrznym” klasy decydują wydarzenia ważne pod względem wychowawczym – święta, uroczystości, znaczące działania podjęte na rzecz innych osób i ich spraw, wycieczki oraz pozostałe formy wypoczynku. Rzecz w tym, by u podstaw tych inicjatyw znajdował się szeroki zakres wartości, a nadrzędnym celem było ich urzeczywistnianie i promocja. Często ważne wydarzenia klasowe stanowią konkretyzację wydarzeń szkolnych, ich pogłębienie w wymiarze aksjologicznym. Niektóre działania mogą jednakże nie mieć odzwierciedlenia w programie szkolnym – stanowią wówczas o tożsamości konkretnej klasy. Mogą też być źródłem wydarzeń szkolnych, czynnikiem integrującym społeczność szkolną do różnorodnych działań urzeczywistniających i promujących określone wartości.

Godziny z wychowawcą klasy (zajęcia z wychowawcą) tworzą szansę podjęcia edukacji aksjologicznej i wychowania ku wartościom, szczególnie tym, które stanowią przedmiot zainteresowań uczniów, ale także tych, które warunkują rozwiązywanie złożonych problemów w wymiarze lokalnym, krajowym, międzynarodowym, globalnym. Na zajęciach z wychowawcą istnieje też możliwość podjęcia działań afirmujących wartości ogólnoludzkie, animujących społeczności szkolne i pozaszkolne do zgłębiania fenomenu tych wartości i ich urzeczywistniania.

7. Organizacje działające w szkole

Nazwa organizacji	Treści i działania wychowawczo - profilaktyczne
Samorząd uczniowski	• budowanie wśród uczniów poczucia własnej wartości i przydatności działania na rzecz szkoły • mobilizowanie społeczności uczniowskiej do realizacji obowiązków uczniowskich • współdziałanie z władzami szkoły • kształtowanie umiejętności projektowania i organizowania imprez szkolnych
Szkolne Koło Caritas	• zwiększenie wrażliwości młodzieży na potrzeby innych • rozwijanie empatii • kultywowanie i wzbogacanie tradycji szkoły i regionu • kształtowanie umiejętności działania zespołowego
Uczniowski Klub Sportowy	• upowszechnianie sportu i kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży • kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczciwe współzawodnictwo • promocja zdrowego stylu życia • przeciwdziałanie patologiom społecznym poprzez sport
Wolontariat	• zaangażowanie ludzi młodych do świadomej, dobrowolnej i nieodpłatnej pomocy innym • rozwijanie wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności • niesienie pomocy koleżeńskiej, społecznej
Związek Harcerstwa Polskiego	• wspieranie wszechstronnego rozwoju młodych ludzi i kształtowanie charakteru przez stawianie wyzwań • przestrzeganie norm moralnych i uniwersalnych wartości • stwarzanie warunków do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowościowymi i religijnymi • upowszechnianie i umacnianie przywiązania do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, tolerancji i przyjaźni.

8. Współpraca szkoły ze środowiskiem

Szkoła współpracuje z instytucjami działającymi na terenie gminy: GOK, artystami, PPP, Policją, Strażą Pożarną, Parafią pw. Św. Anny i św. Michała, Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym w Brzozowie Środowiskowym Domem Samopomocy w Krzywem.

9. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej poddawany jest stałej obserwacji i ocenie, stanowiąc tym samym podstawę podejmowanych działań. Dodatkowym elementem wspomagającym doskonalenie pracy wychowawczo-profilaktycznej są informacje zwrotne od uczniów, rodziców i nauczycieli. W tym celu na końcu roku szkolnego zostaną przeprowadzone ankiety wśród uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Następnie wyniki ankiet zostaną poddane analizie, której wnioski dostarczą wielopłaszczyznowego oglądu, który pozwoli oszacować efektywność i jakość programu w kategoriach poprawy jakości, wzrostu wiedzy, umiejętności oraz zmiany postaw. Rada pedagogiczna wykorzysta wyniki ewaluacji do modyfikacji programu wychowawczo – profilaktycznego (jeżeli nastąpi taka potrzeba).

Ewaluacja będzie przeprowadzana co roku.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta (dla uczniów, rodziców i nauczycieli)
- wywiad (z uczniami, rodzicami i nauczycielami)
- analiza dokumentów
- obserwacja
- analiza trudności wychowawczych
- analiza problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych